Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Komission säädösehdotukset ihmisten käyttöön tarkoitetun veden kanssa kosketuksissa olevien materiaalien terveydellisistä vaatimuksista

Suuri valiokunta, kuuleminen 17.11.2023, (E47/2023 vp)

Tomi Marjamäki, erityisasiantuntija, YM / RYMO

STM-YM −yhteistyö ja yhteiset näkemykset

- Juomavesidirektiivin toimeenpanoa, osallistumista komission työryhmien työhön ja vaikuttamistoimia on tehty tiiviissä ja hyvässä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.
- Ympäristöministeriö jakaa saman tilannekuvan sekä näkemykset ja perustelut, jotka STM on esittänyt komission säädösehdotuksista valiokunnalle toimittamassaan asiantuntijalausunnossa.
- Yhteisen näkemyksen vuoksi ympäristöministeriö ei katsonut tarpeelliseksi toistaa omassa lausunnossaan sosiaali- ja terveysministeriön valiokunnalle esittämiä seikkoja.
- Asian taustoittamiseksi ympäristöministeriö nostaa lisäksi seuraavat seikat voimassa olevasta lainsäädännöstä ja tulevista muutostarpeista.

Materiaalien sinkinkadonkestävyys

- Sinkinkadonkestävyyttä koskeva vaatimus on mainittu alan suunnitteluohjeissa ja oppaissa 1950-luvulta lähtien.
- Ympäristöministeriön asetuksissa vaatimuksesta on säädetty vuodesta 1976 lähtien (RakMk D1).
  - Vaatimuksena oli pitkäaikaiskestävyys ja ohjeena oli sinkinkadonkestävien messinkiosien käyttäminen.
  - Vaatimusten täyttyminen osoitettiin kansallisella tyyppihyväksynnällä tai muulla vastaavalla selvityksellä.

- Voimassa olevissa tuoteryhmäkohtaisissa olennaisten teknisten vaatimusten asetuksissa sinkinkadonkestävyys on ollut määräyksenä vuodesta 2018 alkaen.
  - Kelpoisuus osoitetaan kansallisella tyyppihyväksynnällä tai rakennuspaikkakohtaisella selvityksellä (*Laki eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä, 954/2012*),
- Jos nykyisten rakentamismääräysten sijaan sallisimme käyttää rakennusten vesilasitteistoissa sinkinkatoa kestämättömiä osia, seurauksina voisivat olla vesilaitteistojen vuotovahinkojen lisääntymistä sekä kosteus- ja homevaurioriskejä ja laitteistojen ennenaikaisia korjaustarpeita.

Voimassa olevat YM:n säännökset

- Rakennusten vesilaitteistossa käytettävien rakennustuotteiden (putket, putkiyhteet, liittimet, venttiilit, vesikalusteet, jne.) vaatimuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslailla ja sen nojalla annetuilla säännöksillä.
- Vaatimukset koskevat esimerkiksi rakennustuotteiden mekaanisia kestävyysominaisuuksia ja pitkäaikaiskestävyyttä sekä tuotteiden mittoja ja merkitsemistä.
- Asetuksissa on säännökset myös kelpoisuudesta talousveden johtamiseen, jonka osalta määrätään lyijyn liukenemisen enimmäismäärästä.
- Kansallisten vaatimusten täyttyminen ja kelpoisuuden osoittaminen todennetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti esimerkiksi vapaaehtoisella tyyppihyväksynnällä tai rakennuspaikkakohtaisella selvityksellä. (*Laki eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä, 954/2012*)
- Juomavesidirektiivin kanssa päällekkäiset kansalliset säännökset ovat voimassa siihen asti, kunnes ne tulee olla kumottu EU-säädösten voimaantulo ja mahdolliset siirtymäajat huomioiden.
- Muiden vaatimusten osalta kansalliset säännökset rakennustuotteiden vaatimuksista ja kelpoisuuden osoittamisesta säilyvät voimassa (esimerkiksi sinkinkadonkestävyys).

Kirsi White
hallitussihteeri
YM / Rakennetun ympäristön osasto

Tomi Marjamäki
erityisasiantuntija
YM / Rakennetun ympäristön osasto

etunimi.sukunimi@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment